

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

До друку та в світ
дозволяю

Директор інституту інформатизації освіти
професор А.І. Прокопенко

Калашнікова Л. М., Каліна К. Є.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО
НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Затверджено редакційно-видавничою
радою Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
протокол № 2 від 11.03.2020 р.

Харків, 2020

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

Кафедра загальної педагогіки і педагогіки вищої школи

Калашнікова Л. М., Каліна К. Є.

НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

методичні рекомендації

Харків – 2020

УДК 378.046-021.68(72)

Рецензенти:

Петриченко Л. О. – доктор педагогічних наук, доцент, перший проректор Української інженерно-педагогічної академії;

Жерновникова О.А. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри математики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди.

К17

Калашнікова Л. М., Каліна К. Є. Методичні рекомендації до Науково-викладацької практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. – Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 25 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди,

протокол № 2 від 11.03.2020 року

Видано за рахунок укладача

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
© Калашнікова Л. М., Каліна К. Є.

Вступ

Програма науково-викладацької практики складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Метою науково-викладацької практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є оволодіння ними сучасними методами, формами та засобами навчання й виховання, формування у них на базі одержаних у закладі вищої освіти знань із базових психолого-педагогічних дисциплін, професійних навичок та вмій для вирішення конкретних навчально-виховних завдань в умовах реального педагогічного процесу.

Завдання:

ЗК9 здатність до застосування творчого підходу у процесі розроблення освітніх, маркетингових, когнітивних технологій та їх реалізації у процесі виконання посадових обов'язків асистента, викладача, старшого викладача, доцента кафедри ЗВО;

ФК13 здатність володіти навичками академічного спілкування українською/іноземними мовами, в тому числі – викладу результатів наукового дослідження в професійній та академічній сферах;

ФК19 здатність до планування власної самоосвітньої діяльності, вибору дієвих прийомів і засобів її практичної реалізації, удосконалення системи самоорганізації діяльності на основі сучасних освітніх технологій;

ФК28 здатність до застосування базових знань з педагогіки, методик у процесі викладання комплексу спеціальних (фахових) дисциплін, організації науково-дослідницької, методичної, виховної роботи у ЗВО;

ФК29 здатність до застосування методологічного інструментарію компетентнісного підходу в освітньому процесі вищої школи;

ФК30 здатність до планування й реалізації констатувального, формувального й контрольного етапів педагогічного експерименту;

ФК31 здатність до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу з дотриманням професійної етики, створення позитивних міжособистісних стосунків у студентському колективі, формування корпоративної культури ЗВО.

Передумови науково-викладацької практики

методологія і методика наукових досліджень, методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів, теорія і методика викладання у вищій школі, психологія, філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проектів, інформаційні системи та технології в науково-дослідній роботі.

Результати проходження науково-викладацької практики

По завершенню науково-викладацької практики здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатні продемонструвати наступні програмні результати навчання:

ПРН 15 уміння використовувати в професійній діяльності нормативно-правові й програмно-методичні документами, що визначають місію, мету, завдання, зміст, форми й методи організації освітнього процесу ЗВО;

ПРН16 уміння аргументувати вибір форм, методів, технологій навчання і виховання у ЗВО з урахуванням сучасних викликів, проектувати освітній процес у вищій школі, вирішувати питання забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО;

ПРН17 брати участь у реалізації наукової компоненти підготовки здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти, враховуючи положення академічної і професійної доброчесності;

ПРН18 уміння орієнтуватися у змісті педагогічної інноватики, оцінювати теоретичну і практичну значущість освітніх нововведень, використовувати досягнення педагогічної інноватики у власній науковій і педагогічній діяльності;

ПРН19 володіти педагогічною рефлексією для виявлення своїх потенційних можливостей та визначення стратегій саморозвитку й професійного самовдосконалення;

ПРН22 володіти діагностичним інструментарієм моніторингу якості знань, умінь, навичок, інших компетентностей здобувачів освіти.

У організації і здійсненні науково-викладацької практики провідними є особистісно-діяльнісний, компетентнісний, андрагогічний і акмеологічний методологічні підходи.

Проходження науково-викладацької практики дає можливість визначити особливості організації науково-дослідної діяльності, викладацької (навчально-методичної роботи, зокрема: оволодіння вміннями проведення лекційних, семінарських, практичних занять, консультацій для студентів з навчального предмета випускової кафедри) і самостійної роботи здобувачів. Основними методами науково-викладацької практики є: словесні, наочні, практичні методи навчання, метод проблемного викладу, евристичний, дослідницький.

Організація та проведення лекційних занять надають здобувачам наукового ступеня доктора філософії орієнтири у теоретичному підґрунті навчально-методичної роботи, зміста і технології роботи в освітньому процесі, формують і вдосконалюють їх педагогічну діяльність у ЗВО, майстерність викладача вищої школи.

Підготовка, організація та проведення семінарських занять під час науково-викладацької практики дають змогу поглибити теоретичні знання, сформувати вміння і навички методичної роботи викладача ЗВО, психолого-педагогічні компетентності. Основними методами навчання на семінарських заняттях, крім традиційних (доповіді, усне опитування, катехізичні бесіди) є і ті, що активізують пізнавальну діяльність здобувачів на занятті, спонукають їх до самоосвіти, висловлення власної думки і моделювання педагогічних ситуацій, а саме: дискусії, проектна робота в мікрогрупах, мозкові атаки, самостійна робота, моделювання та аналіз педагогічних, проблемно–професійних ситуацій, ділові ігри, робота в парах, кооперативна (групова) робота.

Під час проходження науково-викладацької практики у здобувача формуються професійні здібності майбутнього викладача, вміння налагоджувати та підтримувати психологічний контакт з аудиторією, цікаво та доступно викласти тематичний матеріал заняття та науково-дослідні складові. Зокрема: практичні вміння виховної діяльності; навички організаційної роботи; проведення науково-дослідної роботи (здійснення апробування результатів теоретичної й практичної частин наукового дослідження здобувача, запровадження методик науково-дослідної роботи, застосування сучасних методів наукових досліджень, оброблення наукової інформації для реалізації наукового проекту/експерименту, реалізацію умінь викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей; участь у роботі методологічних семінарів випускової кафедри).

Наведемо зміст науково-викладацької практики здобувачів.

Зміст науково-викладацької практики

Модуль 1. Викладацька діяльність

1.1. Організаційна діяльність здобувача-практиканта

Участь в установчих та звітних навчально-методичних конференціях.

Консультації наукового керівника з питань здійснення виконання завдань програми практики. Консультація наукового керівника щодо складання індивідуального плану проходження практики. Складання індивідуального плану проходження практики здобувачем-практикантом.

Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників. Вивчення особливостей організації та здійснення навчально-виховного процесу у ЗВО.

Ознайомлення з навчальними планами (за фахом), планами роботи випускової кафедри та профільної кафедри, навчальними та робочими програмами з усіх дисциплін кафедри (аналіз їх змісту), паном виховної роботи куратора групи, розподілом навчального навантаження, форм та методів роботи викладача й куратора.

Ведення щоденника здобувача-практиканта.

Оформлення звітної документації. Написання звіту роботи здобувача-практиканта.

Підготовка презентації до виступу на підсумковій навчально-методичній конференції.

Усний захист звітів з практики на підсумковій конференції.

1.2. Навчальна діяльність здобувача-практиканта

Відвідування занять наукового керівника і провідних фахівців випускової кафедри.

Проведення лекцій (бінарних, разом з науковим керівником) з одного з курсів наукового керівника. Самоаналіз проведеної лекції (або відгук наукового керівника на розроблену лекцію).

Проведення семінарських або практичних занять (бінарних, разом з науковим керівником) відповідно навчального плану наукового керівника. Обговорення та складання протоколу обговорення залікового семінарського або практичного заняття. Самоаналіз проведених лабораторних або практичних занять.

Поza аудиторна навчальна робота. Ознайомлення з організацією самостійної роботи студентів випусковою кафедрою (наявність тем для самостійного опрацювання, методичне забезпечення, форми самостійної роботи та інше). Ознайомлення з організацією індивідуальної роботи студентів (графіки занять, тематика індивідуальної роботи, форми і методи роботи, види виконуваних студентами робіт). Ознайомлення з роботою позааудиторних наукових гуртків на кафедрі.

Проведення консультацій з обраного курсу.

Проведення індивідуальних занять зі студентами.

1.3. Методична діяльність здобувача-практиканта

Ознайомлення з особливостями організації освітнього процесу у ЗВО.

Ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять тощо.

Ознайомлення з кредитно-модульною організацією курсу, що веде науковий керівник, ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації).

Участь у засіданнях кафедр, методичних секцій, в роботі семінарів викладачів тощо.

Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення занять; підготовку під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок. Підготовка завдань для самостійної роботи та відповідей до них для студентів з навчальної дисципліни за спеціальністю та профілем випускової кафедри за дорученням наукового керівника; розробка методичних рекомендацій тощо.

1.4. Виховна діяльність здобувача-практиканта

Ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті. Ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі.

Виконання обов'язків куратора академічної групи. Планування виховної роботи в академічній групі; відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші здобувачі-практиканти; підготовка і проведення одного виховного заходу.

Проведення психолого-педагогічного вивчення академічної групи. Вивчення особистості окремих студентів і колективу групи в цілому. Складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи.

Модуль 2. Науково-дослідна діяльність здобувача-практиканта.

2.1. Ознайомлення із системою роботи і науково-методичною базою випускової кафедри.

Участь у роботі методологічних семінарів випускової кафедри; складання відповідного звіту.

2.2. Здійснення апробування результатів теоретичної й практичної частин наукового дослідження здобувача.

Запровадження методик науково-дослідної роботи, сучасних методів наукових досліджень для реалізації наукового проекту/експерименту. Здійснення експериментальної

частини наукового дослідження. Виклад здобутих результатів у вигляді звітів, публікацій, доповідей.

2.3. Виконання індивідуальних дослідницьких завдань випускової кафедри за дорученням науковим керівником відповідно до теми наукового дослідження здобувача.

Наведемо перелік звітної документації з науково-викладацької практики здобувача.

Звітна документація науково-викладацької практики

№ з/п	Назва документу
1.	Загальний звіт про проходження практики (ПІБ здобувача-практиканта, спеціальність, кафедра, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин; сітка занять (дати проведення, академічна група, тема, вид занять), підписаний деканом факультету
2.	Відгук наукового керівника про проходження практики
3.	Витяг з протоколу засідання випускової кафедри про затвердження звіту.
4.	Індивідуальний план.
5.	Конспекти 2 лекційних і 3 семінарських залікових занять різних типів з ескізами допоміжних (наочних) засобів навчання, затверджені викладачем, до якого прикріплений студент
6.	Аналіз або самоаналіз залікових занять
7.	Конспект залікового поза аудиторного заходу
8.	Журнал обліку роботи здобувача (щоденник практики).
9.	Результати науково-дослідної роботи (стаття, методичні рекомендації, узагальнення та аналіз результатів наукового дослідження тощо)

Підсумки з науково-викладацької практики підбиваються на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, за участю усіх здобувачів.

Звіт та протокол засідання відповідної кафедри про затвердження звіту подаються здобувачем до відділу аспірантури; зазначена документація зберігається в індивідуальному плані аспіранта, розглядаються і враховуються під час атестації.

Наведемо план науково-викладацької практики.

План науково-викладацької практики здобувачів

Зміст роботи	Тиждень				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Складання індивідуального плану					
Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників.					
Знайомство з організацією навчально-виховного процесу кафедри і ЗВО.					
Відвідування аудиторних занять викладачів кафедри					
Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення занять; підготовку під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок					
Підготовка методик науково-дослідної роботи за темою наукового дослідження					

Відвідування засідання кафедри					
Вивчення особливостей організації та здійснення навчально-виховного процесу у ЗВО.					
Ознайомлення з навчальними планами (за фахом), планами роботи випускової кафедри та профільної кафедри, навчальними та робочими програмами з усіх дисциплін кафедри (аналіз їх змісту), паном виховної роботи куратора групи, розподілом навчального навантаження, форм та методів роботи викладача й куратора.					
Другий тиждень					
Відвідування занять наукового керівника і провідних фахівців випускової кафедри					
Розробка змісту навчальних занять та методична підготовка під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок					
Самостійне проведення навчальних занять (лекції)					
Участь в оцінюванні якості різних видів робіт студентів					
Індивідуальна робота із студентами					
Ведення щоденника здобувача-практиканта					
Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчальної дисципліни та підготовка нових навчально-методичних розробок щодо здійснення викладацької діяльності відповідно до напрямку дисертаційного дослідження аспіранта					
Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення занять; підготовку під керівництвом наукового керівника питань до лекцій і семінарських занять, складання їх методичних розробок					
Третій тиждень					
Проведення лекції, практичного заняття (або виконання іншого виду аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження) за профілем, який відповідає напрямку дисертаційного дослідження аспіранта Участь у засіданнях кафедр, методичних секцій, в роботі семінарів викладачів тощо					
Зміст роботи	Тиждень				
	1	2	3	4	5
Ознайомлення з організацією індивідуальної роботи студентів (графіки занять, тематика індивідуальної роботи, форми і методи роботи, види виконуваних студентами робіт)					
Вивчення особистості окремих студентів і колективу групи в цілому					
Планування виховної роботи в академічній групі; відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші здобувачі-практиканти					
Проведення психолого-педагогічного вивчення академічної групи					
Ознайомлення з роботою поза аудиторних наукових гуртків на кафедрі					
Четвертий тиждень					
Проведення практичного заняття					
Виконання іншого виду аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження : самостійної та індивідуальної роботи зі студентами					

Проведення виховного заходу зі студентами за планом куратора групи					
Ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті					
Ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі					
Проведення семінарських або практичних занять(бінарних, разом з науковим керівником) відповідно навчального плану наукового керівника					
Обговорення та складання протоколу обговорення залікового семінарського або практичного заняття					
Ознайомлення з організацією самостійної роботи студентів випусковою кафедрою					
Підготовка завдань для самостійної роботи студентів за профілем випускової кафедри за дорученням наукового керівника; розробка методичних рекомендацій					
Ознайомлення з організацією індивідуальної роботи студентів					
Ознайомлення з роботою поза аудиторних наукових гуртків на кафедрі					
Проведення індивідуальних занять зі студентами					
Вивчення особистості окремих студентів і колективу групи в цілому					
Опрацювання теоретичного матеріалу для підготовки та проведення виховного заходу					
Участь у засіданнях кафедр, методичних секцій, в роботі семінарів викладачів тощо					
Вивчення особистості окремих студентів і колективу групи в цілому					
П'ятий тиждень					
Складання психолого-педагогічної характеристики академічної групи					
Написання звіту роботи здобувача практиканта					
Оформлення звітної документації					
Зміст роботи	Тиждень				
	1	2	3	4	5
Підготовка презентації до виступу на підсумковій навчально-методичній конференції					
Усний захист звітів з практики на підсумковій конференції					
Підготовка статті або тез за темою дисертаційного дослідження					
Підготовка звіту про науково-педагогічну практику					

Самостійна робота (40 годин)

Самостійна робота здобувача під час науково-викладацької практики передбачає підготовку за завданнями викладача у вільний від аудиторних занять час з подальшим звітуванням про засвоєний і підготовлений матеріал. Основними методами навчання самостійної роботи виступають: робота з книгою, відео- та аудіо матеріалами, робота з ресурсами мережі Internet, консультація викладачів, навчання за інструкціями до виконання самостійної роботи тощо.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зміст, завдання педагогічної практики, індивідуальна програма проходження педагогічної практики аспірантом.	2
2.	Науково-методична робота кафедри педагогіки (випускової профільної кафедри)	2
3.	Підготовка здобувача до проведення аудиторної навчальної роботи	12
4.	Організація поза аудиторних форм навчання роботи (самостійної, індивідуальної, наукової, дослідницької, ав.) студентів	4
5.	Організація виховної роботи і вищих навчальних закладах	5
6.	Студентське самоврядування.	4
7.	Виховна робота куратора	2
8.	Застосування сучасних методів збирання, аналізу, оброблення наукової інформації для реалізації наукового проекту/експерименту. Здійснення експериментальної частини наукового дослідження.	5
9.	Оформлення здобутих результатів у вигляді звіту, публікації, доповіді.	4
Разом		40

Зміст завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Організаційна робота

Тема 1. Зміст, завдання, індивідуальна програма проходження педагогічної практики аспірантом.

Ознайомитись з навчальними планами (за фахом), планами роботи кафедри педагогіки та профільної кафедри, планом виховної роботи куратора групи, розподілом навчального навантаження, навчальними програмами тощо), проаналізувати їх зміст, форми та методи роботи викладача й куратора.

Скласти індивідуальний план здобувача-практиканта.

Тема 2. Науково-методична робота кафедри педагогіки (профільної кафедри)

Проаналізувати зміст і форми роботи кафедри педагогіки (навчальні та робочі програми педагогічних дисциплін, індивідуальний план викладача, план роботи науково-практичних семінарів для викладачів.

Проблемно-пошукове завдання

Підготувати виступ на засідання кафедри педагогіки щодо новітніх форм здійснення індивідуальної та самостійної роботи зі студентами.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота

Тема 1. Підготовка викладача до проведення аудиторної навчальної роботи.

Ознайомитись з методичними наробками викладачів кафедри (методичними рекомендаціями для студентів щодо підготовки до лекційних та практичних занять, текстами лекцій, базовими підручниками й посібниками, дистанційними курсами, тощо)

Проблемно-пошукове завдання

Скласти порівняльну таблицю етапів підготовки викладача до лекції й семінарсько-практичного заняття.

Тема 2. Зміст, структура, педагогічні вимоги до сучасних лекцій, семінарських, практичних занять.

Підготувати :

–методичні розробки 2-х лекцій відповідно навчальної програми за інноваційними технологіями, на основі проблемної технології навчання;

–методичні розробки 3-х семінарсько-практичних занять відповідно навчальної програми з використанням активних та інтерактивних форм навчання, із упровадженням ігрових технологій.

Проблемно-пошукове завдання

Розробити наочні матеріали (мультимедійної презентації) до залікових лекцій ті практичних занять.

Тема 3. Організація поза аудиторних форм навчання (самостійної, індивідуальної, наукової, дослідницької, ін.) студентів.

Розробити:

- конспект поза аудиторної форми навчання роботи (самостійної, індивідуальної, наукової, дослідницької, ін. – за вибором викладача);
- тестові завдання для поточного (підсумкового) контролю знань студентів за певною темою (за визначенням викладача).

Змістовий модуль 3. Виховна робота

Тема 1. Організація виховної роботи у вищих навчальних закладах.

Розробити матеріали (питання для бесіди, анкетування, тощо) для визначення рівня вихованості студентів.

Проблемно-пошукове завдання

Обґрунтувати актуальність виховання громадянської активної позиції молоді.

Тема 2. Студентське самоврядування.

Відвідати захід студентського самоврядування та визначити його роль у формуванні активної громадської позиції студентів.

Проблемно-пошукове завдання

Схарактеризуйте діяльність студентської ради ЗВО, де ви навчаєтесь (лись). Запропонуйте шляхи удосконалення її роботи.

Тема 3. Виховна робота куратора.

Вивчити рівень сформованості колективу студентської групи й скласти її психолого-педагогічну характеристику.

Проблемно-пошукове завдання

Розробити конспект залікового поза аудиторного виховного заходу.

Контроль і оцінка результатів

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувача протягом конкретного періоду у формі заліку (підсумкова навчально-методична конференція).

Захист науково-викладацької практики оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання							Орг., метод. роб.	Самост. роб.	Залік	Разом
Змістовий модуль 1 (навчальна робота)				Змістовий модуль 2 (виховна робота)						
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	20 балів	40 балів	5 балів	100 балів
5	5	5	5	5	5	5				
20 балів				15 балів						

Примітка: T1, T2, T3, T4 – теми змістових модулів.

Розподіл балів за видами роботи

№ п/п	Вид роботи	Кількість балів
1. Навчальна робота	Проведення навчальних занять	22
2. Виховна робота	Проведення виховних заходів	12
3. Методична робота	Рецензія на відвідані лекції, практичне заняття (не менше двох)	6
4 Методична робота	Методичні вказівки до виконання семінарських, практичних занять	8
5 Методична робота	Підготовка конспекту лекцій та презентацій до них	12
6 Організаційна	Ознайомлення з нормативними документами які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників;	5
7. Науково – дослідна робота	Апробування результатів теоретичної й практичної частин наукового дослідження	20
8 Організаційна	Оформлення документації	10
9	Презентація результатів практики, захист практики	5
Усього		100

Розподіл балів за формами науково-викладацької практики

Виконання індивідуального плану проходження практики	Оформлення звітної документації за практику	Захист звіту за практику	Сума балів
1-85	1- 10	1- 5	100

Виконання індивідуального плану науково-викладацької практики

Критерії оцінювання	Оцінка за бальною системою
здобувач у повному обсязі, самостійно виконав індивідуальний план проходження практики; досконало володіє теоретичними знаннями та може їх застосовувати на практиці, під час викладання навчальних дисциплін; наполегливо та сумлінно виконував завдання практики; самостійно та правильно розробляв та оформлював навчально-методичні та дидактичні матеріали; дотримувався правил внутрішнього розпорядку	75 – 85
- здобувач виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої допомоги; - має хороші теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; - виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі у процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів; - правильно оформлював та розробляв навчально-методичні та дидактичні матеріали користуючись незначною допомогою з боку керівника практики; - дотримувався правил внутрішнього розпорядку	59–74
- здобувач виконав індивідуальний план проходження практики користуючись постійною допомогою; - має задовільні теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; - виконував заплановані заходи, але відчував труднощі у процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів, що потребувало постійного контролю та корекції з боку керівника практики; - оформлював та розробляв навчально-методичні та дидактичні матеріали	45–58

<p>допускаючи помилки; - дотримувався правил внутрішнього розпорядку</p>	
<p>- здобувач не виконав індивідуальний план проходження практики; - має задовільні теоретичні знання, але не зміг їх продемонструвати під час проведення навчальних занять; - не набув вмінь розробляти необхідне навчально-методичне та дидактичне забезпечення освітнього процесу навіть за сторонньої допомоги та підтримки; - не дотримувався правил внутрішнього розпорядку</p>	0–44

Оформлення звітної документації за наукового-викладацьку практику

Критерії оцінювання	Кількість балів
<p>- Систематичне та правильне заповнення щоденника практики, охайність в роботі з документами. - Оформлення звітної документації у відповідності до вимог. - Своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.</p>	9 – 10
<p>- Систематичне заповнення щоденника практики, охайність в роботі з документами, але присутні незначні помилки у оформленні документації. - Своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.</p>	6 – 8
<p>- Неврахування аспірантом методичних рекомендацій щодо оформлення та ведення звітної документації практики. - Неохайне та несистематичне заповнення щоденника практики, допущені помилки. Не своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.</p>	3 – 5
<p>- Виключно тільки наявність відгуку наукового керівника про проходження практики; - Відсутність документів, що підтверджують проходження аспірантом педагогічної практики.</p>	1 – 2

Оцінювання захисту звіту здобувача за науково-викладацьку практику

Критерії оцінювання	Кількість балів
<p>- здобувач демонструє всебічні, глибокі знання щодо нормативної бази; - вільно відповідає на всі питання, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять; - допускає 1-2 незначних помилок через неухважність, які сам виправляє; - під час звіту за практику демонструє хороші знання щодо нормативної бази; - дає відповіді на питання у певній логічній послідовності; - допускає 2-3 незначні помилки, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять і за допомоги, їх виправляє.</p>	4 – 5
<p>- під час звіту за практику виявляє не досить повні знання щодо нормативної бази; - не здатний відповісти на поставлені питання на рівні репродуктивного відтворення; - допускає 3-4 помилки, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять; - відповіді дає неповні навіть у разі допомоги.</p>	2 – 3
<p>- під час звіту за практику не демонструє знань щодо нормативної бази або</p>	1

більшої частини вимог, що пов'язані з підготовкою авчально-методичних та дидактичних матеріалів та методикою проведення різних видів навчальних занять; - суттєві помилки не виправляє; - незрозуміла побудова відповіді на поставлені питання.	
---	--

Рекомендовані джерела

Базові

1. Зеленська Л.Д. Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів освітнього ступеня «Доктор філософії». Х. : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2016. 43 с.
2. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: Навч. Посібник. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2016. 260 с.
3. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посібник / за ред. В.І. Лозової. 2-е вид., доп. і випр. Х. : «ОВС», 2010. 480с.
4. Педагогіка: баз. підруч. для студ. вищ. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І.Ф. Прокопенка. Х. : Фоліо, 2015. 572 с.
5. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навч. посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
6. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.Н. Методологія педагогічного дослідження. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 440 с.
7. Higher School Pedagogy in Tables and Schemes: a Manual/ edit. L. D. Zelens'ka. Kharkiv, 2019. 263 p.

Допоміжні

1. Вихрущ В.О., Гуменюк С.В., Вихрущ-Олексюк О.А. Психодидактика вищої школи: інноваційні методи навчання: навч. посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 280 с.
2. Енциклопедія освіти / АПН України; [голов. Ред.. В.Г. Кремень]. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040.
3. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навчальний посібник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ : Видавництво Ліра. К, 2016. 456 с.
4. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.Н. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.
5. Кадровый потенциал современных образовательных систем: состояние и перспективы : материалы междунар. науч.-практ. конф., Харьков, 18 февр. 2016 г. Харьков : Изд-во НУА, 2016. 324 с.
6. Клепко С.Ф. Філософія освіти в європейському контексті: монографія / С.Ф. Клепко. Полтава : ПОППО, 2006. 328 с.
7. Литвинов А.С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посібник / за заг. наук. ред. д. пед. н., проф. В. В. Борисова. Суми. Університетська книга, 2017. 265 с.
8. Луначек В.Е. Основи педагогіки вищої школи: навч. посібник. 2-ге видання, випр.. та доп. Харків : ФОП Панов А.М., 2019. 220 с.
9. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко; за ред. О. Любара. К. : Т-во «Знання», КОО, 2003. 450 с. (Вища освіта XXI століття).
10. Мельничук І. М. Основи педагогіки та психології вищої школи: Навчальний посібник. Тернопіль : Вектор, 2018. 336 с..
11. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
12. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи. навч. посіб. К.:Кондор, 2011. 628с.
13. Українське студентство у пошуках ідентичності : монографія / за ред. В.Л. Арбеніної, Л.Г. Сокурянської. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. 520 с.

14. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.mon.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
<http://www.pu.ac.kharkov.ua/> – Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;
<http://nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
<http://www.dnpb.gov.ua/> – Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського;
<http://korolenko.kharkov.com/> – Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка;
<http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном;
<http://guonkh.gov.ua/> – Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації;
www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/ Болонська декларація;
<http://osvita.ua/school/theory/780/> – Сайт «Osvita.Ua»;
http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі;
<http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnistuvishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688> Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах;
<http://mi/intranet/aspirant.com.ua/> – Сайт «Аспірант України»;
http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1488/1/Особливості_проблеми_та_шляхи_активізації_самостійної_роботи_студентів.pdf – Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Індивідуальний план здобувача

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри)

(науковий ступінь, вчене звання, П І Б). (підпис)

_____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти
ступеня доктора філософії

Харківського національного університету
імені Г. С. Сковороди

у період з _____ 20__ року до _____ 20__ року

№ з/п	Дата	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.				
2.				

Підпис здобувача _____

Підпис керівника практики _____

(прізвище, ініціали)

Додаток 2

Відгук наукового керівника про виконання програми науково-викладацької практики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри)

(науковий ступінь, вчене звання, П І Б). (підпис)

_____ 20 __ р.

Відгук

про виконання програми науково-викладацької практики

здобувачем _____

(прізвище, ім'я, по-батькові.)

у період з «___» _____ 20 __ р. до «___» _____ 20 __ р.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії _____

виконав (не виконав) програму науково-викладацької практики у повному (не повному) обсязі.

Склав залік на _____ балів.

(оцінка у балах)

Дата складання заліку “___” _____ 20 __ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Науковий керівник (керівник практики): _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від «___» _____ 20 __ р.

Додаток 3

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові.)

за період науково-викладацької практики зарекомендував себе як

ВИСНОВОК.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (П.І.Б.) _____ виконав (не виконав)

індивідуальний план науково-викладацької практики у повному (не повному) обсязі,

рекомендується (не рекомендується) до захисту з оцінкою _____.

Керівник практики _____

(підпис)

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ).

Дата "___" _____ 20__ р

Додаток 4.

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

здобувача _____
за період з «___» _____ 20__ року до «___» _____ 20__ року

Місце проходження практики _____

Викладач-керівник _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ).

№ З/П	Дата	Вид виконаної роботи	Відмітка про виконання
1.			

Підпис здобувача _____

Підпис керівника практики здобувача _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

*В щоденник практики заносяться всі види діяльності здобувача, відповідно змісту практики, інші види робіт (робота в бібліотеці, консультації з викладачем і тощо)

Додаток 5

Титульний аркуш звіту

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

ЗВІТ ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Здобувача(чки) _____
(прізвище, ініціали)

Освітня програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня «доктор філософії»

Спеціальність
спеціалізацією _____
рік навчання, група _____

Терміни практики з «__» _____ 20__ р. До «__» _____ 20__ р.

Науковий керівник аспіранта : _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ). (підпис)

Керівник практики від випускової кафедри: _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ). (підпис)

Зміст звіту

За період науково-викладацької практики мною було виконано такі види роботи:

Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, кафедр та науково-педагогічних працівників.

Вивчення особливостей організації та здійснення навчально-виховного процесу у ЗВО.

Ознайомлення з навчальними планами (за фахом), планами роботи випускової кафедри а профільної кафедри, навчальними та робочими програмами з усіх дисциплін кафедри (аналіз їх змісту), планом виховної роботи куратора групи, розподілом навчального навантаження, форм та методів роботи викладача й куратора.

Відвідування аудиторних занять наукового керівника й провідних викладачів випускової кафедри.

Розробка змісту навчальних занять та методична їх підготовка

Ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчальної дисципліни та підготовка нових навчально-методичних розробок щодо здійснення викладацької діяльності відповідно до напрямку дисертаційного дослідження аспіранта

Проведення 2-х лекцій (теми) і 3-х семінарських (практичних, виконання іншого виду аудиторного та позааудиторного навчального навантаження) занять за профілем, який відповідає напрямку дисертаційного дослідження здобувача.

Ознайомлення з організацією самостійної роботи й організацією індивідуальної роботи студентів випусковою кафедрою

Ознайомлення з роботою позааудиторних наукових гуртків на кафедрі.

Проведення консультацій з обраної (не менше 2-х) .

Проведення індивідуальних занять зі студентами (не менше 2-х) .

Участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів тощо

* Звіт складається у відповідності з індивідуальним планом практики здобувача-практиканта

Побажання та рекомендації щодо покращення організації та змісту практики.

Дата _____

Підпис здобувача _____

Підпис наукового керівника _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Затверджено на засіданні випускової кафедри.

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __р.

Рекомендований план**проходження науково-викладацької практики**

здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії : 10 годин на тиждень (2 дня по 5 годин)

№ з/п	Зміст роботи	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень
1.							
2.							

РЕЦЕНЗІЯ
НА ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЇ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ НАУКОВО-ВІКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Здобувачем _____
 (прізвище, ім'я, по-батькові, який проводив заняття)

групи _____ Спеціальність _____ Курс _____

Присутні (кількість осіб) _____

Дата проведення заняття _____

Тема лекційного заняття _____

1. Науковий характер лекції: методологічна цілісність, раціональний відбір наукових, засадничих понять, фактів. Влучність розкриття теоретичних положень, категорій, визначень. Повнота висвітлення основних питань

2. Зв'язок теоретичного матеріалу з досягненнями практики. Популяризація досягнень вітчизняної науки, передового досвіду педагогічної роботи

3. Методичний рівень викладання: наявність плану лекції, його зв'язок з попереднім матеріалом, використання структурно-логічних схем, логічність і послідовність викладення матеріалу, альтернативність наукових підходів, аргументованість висновків, рекомендована література

4. Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів і їх творче, цілеспрямоване поєднання, активізація думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку і дослідження

5. Практична спрямованість: орієнтація на зміст та завдання практичних (семінарських) занять з теми. Точність, визначення завдань і термінів їх виконання

6. Завдання для самостійної роботи студентів: їх наявність, влучність, доцільність, творчий характер, повідомлення термінів та форми перевірки завдань

7. Стель викладання: точність визначень формулювань, емоційність, демократичність, володіння аудиторією, дисципліна

8. Мовленнєві характеристики: чіткість, вдале інтонування, голосність, тональність

9. Виховний потенціал матеріалу лекції, ефективність його використання

10. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами, інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, навчальними курсами і спецкурсами

11. Рівень технічного забезпечення, ілюстративність (використання ПК, відео, проекційної апаратури, тощо)

12. Організація міжособистісної взаємодії в аудиторії: створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті; застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо)

13. Загальна манера поведінки практиканта: наявність позитивної установки; стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного такту у організації взаємодії зі студентами

14. Зворотній зв'язок: методи, прийоми організації зворотного зв'язку на кожному етапі навчального заняття; перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь; застосування зворотного зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять; об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів; мотивація оцінок студентів без елементів критики особистості.

15. Загальна оцінка рецензента (за національною шкалою)

Побаження та зауваження

Оцінка за національною шкалою та ECTS _____

Керівник практики _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Додаток 9

**РЕЦЕНЗІЯ НА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО (СЕМІНАРСЬКОГО) ЗАНЯТТЯ ЗІ
СТУДЕНТАМИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ НАУКОВО-ВІКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ**

Здобувачем _____
(прізвище, ім'я, по-батькові, який проводив заняття.)

групи _____ Спеціальність _____ Курс _____

Присутні (кількість осіб) _____

Дата проведення заняття _____

Тема практичного (семінарського) заняття

1. Наявність робочого плану практичного (семінарського) заняття

2. Визначеність мети, завдань практичного (семінарського) заняття, достатня вмотивованість діяльності студентів

3. Відповідність змісту практичного (семінарського) заняття програмі навчального курсу. Здійснення наступності (послідовності) між темами, видами занять у відборі навчального матеріалу

4. Раціональне використання форм, методів, прийомів навчання, спрямованих на ефективне досягнення навчальних цілей заняття

5. Форми оцінки знань, умінь та навичок студентів під час проведення практичного (семінарського) заняття. Влучність їх застосування

6. Використання прийомів активізації пізнавально-пошукової діяльності студентів, технологій розвитку особистості студента

7. Спрямованість практичного (семінарського) заняття на самостійну роботу студентів

8. Оцінка засвоєння студентами основних положень практичного (семінарського) заняття

9. Стиль педагогічної взаємодії студента-практиканта. Наявність контакту викладача зі студентами, створення обстановки доброзичливості й вимогливості

10. Система одержання зворотного зв'язку (опитування, тестування й тощо).

11. Методично обґрунтоване застосування демонстраційного й роздаткового матеріалу

12. Педагогічна техніка здобувача-практиканта

Оцінка ефективності проведеного практичного (семінарського) заняття.

Побаження та зауваження

Оцінка за національною шкалою та ECTS _____

Керівник практики) _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Додаток 10

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Розподіл балів за відповідає виконаній роботі та розраховується наступним чином:

Модуль 1. Організаційна робота

Критерії нарахування балів	Кількість балів
Систематичне ведення щоденника практики та відображення в ньому	1

реалізації завдань організаційної роботи	
Записи в щоденнику практики щодо узагальнення педагогічного досвіду провідних фахівців випускової кафедри.	1
Наявність записів про аналізи та самоаналізи аудиторних та позааудиторних занять та заходів у щоденнику	1
Вчасність складання та підписування індивідуального плану	1
Виступ (захист результатів практики) на підсумковій навчально-методичній конференції	3
Разом:	7

Модуль 2. Навчальна робота

Критерії нарахування балів	Кількість балів
Ознайомлення та аналіз з документами, що регламентують навчальну діяльність випускової кафедри	2
Самостійність під час підготовки до навчальних занять, оформлення планів-конспектів занять	3
Вільне володіння матеріалом курсу	3
Застосування сучасних методів і методичних прийомів в процесі планування та проведенні навчальних занять	2
Вільне володіння різними формами і методами контролю та корекції знань студентів	2
Застосування прийомів активізації, мотивації навчальної діяльності студентів	3
Використання різноманітних засобів навчання на навчальних заняттях (графічні, технічні підручники та посібники, у тому числі електронні тощо)	3
Педагогічний такт, уміння комунікації зі студентами	2
Культура мовлення	1
Проведення індивідуальних консультацій зі студентами	2
Розробка тематики самостійної роботи студентів	2
Разом:	25

Модуль 3. Методична робота

Критерії нарахування балів	Кількість балів
Самостійність у підготовці навчально-методичних матеріалів до лекцій, практичних, семінарських занять і самостійної роботи студентів	3
Складання завдань для проведення модульного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю	2
Наявність у щоденнику опису процедури впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання в навчальний процес зі спеціальності	2
Наявність у щоденнику аналітичних записів щодо вивчення та узагальнення передового досвіду організації навчального процесу провідних викладачів випускової кафедри	1
Разом:	8

Модуль 4. Виховна роботи

Критерії нарахування балів	Кількість балів
Ознайомлення з системою виховної роботи ЗВО та куратора академічної групи	1
Відвідування та участь у підготовці організаційно-виховних заходів на факультеті (за місцем проведення практики) та в університеті	2
Підготовка, проведення та обговорення пробного виховного заходу(кураторської години)	4
Підготовка, проведення, обговорення Та самоаналізу залікового виховного заходу	4

Вивчення колективу академічної групи: здійснення діагностики сформованості колективу, аналіз і узагальнення її результатів	4
Психолого-педагогічна характеристика академічної групи	3
Разом:	18

Модуль 5. Науково-дослідницька робота

Критерії нарахування балів	Кількість балів
Ознайомлення з організацією науково-дослідної роботи на факультеті, кафедрі, (викладачів та студентів)	1
Ознайомлення із системою роботи і науково-методичною базою випускової кафедри. Участь у роботі методологічних семінарів випускової кафедри; складання відповідного звіту.	2
Здійснення апробування результатів теоретичної й практичної частин наукового дослідження здобувача.	4
Запровадження методик науково-дослідної роботи, сучасних методів наукових досліджень для реалізації наукового проекту/експерименту. Здійснення експериментальної частини наукового дослідження	6
Виконання індивідуальних дослідницьких завдань випускової кафедри за дорученням науковим керівником відповідно до теми наукового дослідження здобувача.	3
Виклад здобутих результатів у вигляді звітів, публікацій, доповідей.	3
Разом:	19

Оформлення звітної документації

Критерії нарахування балів	Кількість балів
Характеристика студента-практиканта, що вчасно завірена підписами декана та наукового керівника з інформатики та печаткою навчального закладу	1
Розроблений, оформлений та підписаний індивідуальний план	2
Оформлений щоденник практики	3
Розроблені та оформлені згідно вимогам плани-конспекти залікових занять	2
Розроблені протоколи обговорення залікових занять з обов'язковим самоаналізом занять та оцінюванням студента-практиканта	1
Розроблена та оформлена лекція з курсу інформатики	2
Наявність відгуку на лекцію наукового керівника з інформатики або протоколу обговорення	1
Розроблений сценарій проведення виховного залікового заходу	2
Розроблені протокол обговорення залікового виховного заходу з обов'язковим самоаналізом та оцінюванням заходу студента-практиканта	1
Розроблена психолого-педагогічна характеристика академічної групи, що підписана студентом-практикантом та куратором.	1
Звіт з практики з аналізом власної навчальної, методичної, виховної, дослідницької діяльності з висновками	2
Оформленні матеріали результатів теоретичної (практичної) частини наукового дослідження здобувача.	3
Захист результатів практики на підсумковій навчально-методичній конференції	2
Разом:	23

№	Зміст завдання	К-ть год.	Примітка
1.	Ознайомитись із правовими, та програмно-нормативними документами організації науково-дослідної роботи та підготовки науково-педагогічних кадрів у галузі фізичної культури		Записи у щоденнику, підпис
2.	Ознайомитись із		Записи у щоденнику, підпис
3.	Ознайомитись з документами діловодства кафедри (план роботи, протоколи засідань, план роботи виховника- куратора групи, розподіл навантаження, навчальні програми з дисциплін тощо)		Записи у щоденнику, підпис
4.	Відвідати засідання: - апробації, захисти кандидатських дисертацій та ін. - методичної ради; - випускової кафедри.	6	За погодженням з вченим секретарем, проректором з Н та ЗЗ
5.	Спостерігати за проведенням занять провідними викладачами університету: - 4 лекції; - 6 семінарських (практичних або лабораторних) занять; - 2 консультацій		За погодженням із викладачем і зав. кафедри, записи у щоденнику, підписи
6.	Підготувати та провести самостійно: - 2 лекцію; - 3 семінарських (практичних або лабораторних) занять; - 1 консультацію		За погодженням із навчальною частиною, зав. кафедри, викладачем; зміст лекції
7.	Ознайомитись з кафедральною документацією (планами роботи, протоколами засідань, планами роботи виховника-куратора групи, розподілом навчального навантаження, навчальними програмами тощо)		Інформація у щоденнику
8.	Ознайомитись з кафедральною документацією (планами роботи, протоколами засідань, планами роботи виховника-куратора групи, розподілом навчального навантаження, навчальними програмами тощо)		Записи у щоденнику, підпис
9.			Записи у щоденнику, підпис
10.			За погодженням з вченим секретарем, проректором з НР
11.			За погодженням із викладачем і зав. кафедрою, зміст лекції
12.			За погодженням із навчальною частиною, викладачем і зав. кафедрою

Разом:

60 години

СТИСЛИЙ ОПИС ЗМІСТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі
2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів інституту під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін
3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни
4. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз

Сітка проведених занять

Дата і час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид занять

5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів
6. Індивідуальна робота зі слухачами та студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями

Дата _____

Підпис _____

ЗМІСТ

1. Вступ	3
2. Зміст науково-викладацької практики	4
3. Звітна документація науково-викладацької практики	6
4. План науково-викладацької практики	6
5. Самостійна робота	8
6. Зміст і завдання для самостійної роботи	9
7. Контроль і оцінювання результатів	10
8. Рекомендовані джерела	13
9. Інформаційні ресурси	14
10. Додатки	14

Навчальне видання

Методичні рекомендації
до

НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Укладачі:

Калашнікова Л. М., Каліна К. Є.

Підписано до друку 11.03.2020 Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – цифровий. Ум. друк. арк. 1,56.
Обл.-вид.арк. 1,34. Зам. № 538. Наклад 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет

імені Г.С. Сковороди

Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29

Видавництво «Мітра»

Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія ДК № 1635

від 25.12.03. Ліцензія №1413900866

т.: +380675765437, e-mail: mirta_izdat@meta.ua
